

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)

25 päivänä kesäkuuta 2014*

Muutoksenhaku — Kilpailu — Asetus (EY) N:o 1/2003 — Hallinnollinen menettely — Tarkastus —
Päätös, jossa määrätään tarkastuksesta — Perusteluvollisuus — Riittävän painavat syyt —
Maantieteelliset markkinat

Asiassa C-37/13 P,

jossa on kyse Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 56 artiklaan perustuvasta valituksesta,
joka on pantu vireille 24.1.2013,

Nexans SA, kotipaikka Pariisi (Ranska), ja

Nexans France SAS, kotipaikka Pariisi,

edustajinaan solicitor M. Powell, avocat J.-P. Tran-Thiet, barrister G. Forwood ja solicitor A. Rogers,

valittajina,

ja jossa vastapuolena on

Euroopan komissio, asiamiehinään R. Sauer, J. Bourke ja N. von Lingen, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja T. von Danwitz sekä tuomarit E. Juhász, A. Rosas,
D. Šváby ja C. Vajda (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: J. Kokott,

kirjaaja: johtava hallintovirkamies L. Hewlett,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 26.2.2014 pidetyssä istunnossa esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiehen 3.4.2014 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

tuomion

- 1 Valituksellaan Nexans SA (jäljempänä Nexans) ja Nexans France SAS (jäljempänä Nexans France) vaativat unionin tuomioistuinta kumoamaan tuomion Nexans France ja Nexans v. komissio (T-135/09, EU:T:2012:596; jäljempänä valituksenalainen tuomio), jolla unionin yleinen tuomioistuin on osittain hylännyt niiden kanteen, jossa vaadittiin kumoamaan 9.1.2009 tehty komission päätös K(2009) 92/1, jolla Nexans ja sen tytäryhtiö Nexans France määrättiin suostumaan tarkastukseen [EY] 81 ja [EY] 82 artiklassa vahvistettujen kilpailusääntöjen täytäntöönpanosta 16.12.2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1/2003 20 artiklan 4 kohdan nojalla (EYVL 2003, L 1, s. 1; jäljempänä riidanalainen päätös), sekä useat kyseisen tarkastuksen kuluessa tehdyt päätökset.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

- 2 Asetuksen N:o 1/2003 4 artiklassa, jonka otsikkona on ”Komission toimivalta”, säädetään seuraavaa:
”Komissiolla on tässä asetuksessa vahvistetut valtuudet [EY] 81 ja [EY] 82 artiklan soveltamiseksi.”
- 3 Mainitun asetuksen 20 artiklassa, jonka otsikko on ”Komission tarkastusvaltuudet”, säädetään seuraavaa:
”1. Hoitaakseen tällä asetuksella sille annetut tehtävät komissio voi toteuttaa kaikki tarvittavat tarkastukset yrityksissä ja yritysten yhteenliittymissä.
– –
4. Yritysten ja yritysten yhteenliittymien on suostuttava komission päätöksellään määräämiin tarkastuksiin. Päätöksessä on mainittava tarkastuksen kohde ja tarkoitus, määrättävä tarkastuksen aloituspäivä, ilmoitettava 23 artiklassa ja 24 artiklassa säädetyt seuraamukset sekä mainittava oikeus hakea muutosta päätökseen [unionin] tuomioistuimelta. Komissio tekee kyseiset päätökset kuultuaan sen jäsenvaltion kilpailuviranomaista, jonka alueella tarkastus on määrä suorittaa. – –”

Asian tausta ja riidanalainen päätös

- 4 Unionin yleinen tuomioistuin esittää yhteenvedon asian taustasta valituksenalaisen tuomion 1–5 kohdassa seuraavasti:
 - ”1 Kantajat [Nexans] ja sen kokonaan omistama tytäryhtiö [Nexans France] ovat molemmat Ranskan oikeuden mukaan perustettuja sähkökaapelialalla toimivia yhtiöitä.
 - 2 Euroopan yhteisöjen komissio määräsi [riidanalaisella päätöksellä], että Nexansin ja kaikkien suoraan tai välillisesti sen määräysvallassa olevien yritysten, mukaan lukien Nexans France, on suostuttava [asetuksen N:o 1/2003] 20 artiklan 4 kohdan mukaiseen tarkastukseen – –.
 - 3 [Riidanalaisen] päätöksen 1 artikla kuuluu seuraavasti:
’Nexans – – yhdessä kaikkien suoraan tai välillisesti sen määräysvallassa olevien yritysten kanssa, mukaan lukien Nexans France – – on tämän päätöksen nojalla velvollinen suostumaan tarkastukseen, joka koskee sen [niiden] mahdollista osallistumista sähkökaapeleiden ja niihin liittyvän materiaalin, mukaan lukien muun muassa merenalaiset suurjännitetelekaapelit ja tietyissä tapauksissa maanalaiset suurjännitetelekaapelit, toimittamiseen liittyviin [EY] 81 artiklan vastaisiin kilpailua rajoittaviin sopimuksiin

ja/tai yhdenmukaistettuihin menettelytapoihin, jotka käsittävät yhdenmukaistettujen tarjousten tekemisen julkisten hankintojen yhteydessä, asiakkaiden jakamisen sekä näiden tuotteiden toimittamista koskevien kaupallisesti arkaluonteisten tietojen lainvastaisen vaihtamisen.

Tarkastus voidaan suorittaa kaikissa yrityksen valvomissa tiloissa – –

Nexans – – yhdessä kaikkien suoraan tai välillisesti sen määräysvallassa olevien yritysten kanssa, mukaan lukien Nexans France – – antaa virkamiehille ja muille henkilöille, jotka komissio on valtuuttanut tekemään tarkastuksen, ja virkamiehille ja muille henkilöille, jotka jäsenvaltion kilpailuviranomainen on valtuuttanut avustamaan heitä tai jotka se on nimennyt tässä tarkoituksessa, oikeuden päästä sen kaikkiin tiloihin ja kaikkiin kulkuneuvoihin tavanomaisina toimistoaikoina. Sen on annettava virkamiesten ja muiden valtuutettujen henkilöiden pyynnöstä tarkastettavaksi kirjanpito ja kaikki muut liikeasiakirjat riippumatta siitä, missä muodossa ne on tallennettu, ja sallittava näiden tutkia niitä tarkastuspaikalla ja ottaa tai saada kyseisestä kirjanpidosta tai muista asiakirjoista missä tahansa muodossa jäljennöksiä ja otteita. Sen on sallittava kaikkien yrityksen tilojen ja kirjanpidon tai asiakirjojen sinetöiminen tarkastuksen ajaksi ja siltä osin kuin on tarpeen tarkastuksen suorittamiseksi. Sen on annettava välittömästi tarkastuspaikalla näiden virkamiesten tai henkilöiden vaatimat tarkastuksen kohteeseen ja tarkoitukseen liittyvät suulliset selvitykset ja sallittava henkilöstön edustajien tai jäsenten antaa tällaisia selvityksiä. Sen on sallittava näiden selvitysten tallentaminen missä tahansa muodossa.’

4 Komissio täsmentää [riidanalaisen päätöksen] 2 artiklassa, että tarkastus voi alkaa 28.1.2009. Kyseisen päätöksen 3 artiklassa se toteaa, että [riidanalainen päätös] annetaan tiedoksi sen kohteena olevalle yritykselle välittömästi ennen tarkastusta.

5 [Riidanalaisen päätöksen] perustelut kuuluvat seuraavasti:

’Komission saamien tietojen mukaan sähkökaapeleiden toimittajat, mukaan lukien yritykset, joille tämä päätös on osoitettu, osallistuvat tai ovat osallistuneet sähkökaapeleiden ja niihin liittyvän materiaalin, mukaan lukien muun muassa merenalaiset suurjännitekaapelit ja tietyissä tapauksissa maanalaiset suurjännitekaapelit, toimittamiseen liittyviin sopimuksiin ja/tai yhdenmukaistettuihin menettelytapoihin, jotka käsittävät yhdenmukaistettujen tarjousten tekemisen julkisten hankintojen yhteydessä, asiakkaiden jakamisen sekä näiden tuotteiden toimittamista koskevien kaupallisesti arkaluonteisten tietojen lainvastaisen vaihtamisen.

– –

Komission saamien tietojen mukaan nämä sopimukset ja/tai yhdenmukaistetut menettelytavat – – jotka on otettu käyttöön viimeistään vuonna 2001, ovat edelleen voimassa. – – Todennäköisesti ne ovat maailmanlaajuisia.

Jos nämä väitteet osoittautuvat perustelluiksi, edellä kuvatut sopimukset ja/tai yhdenmukaistetut menettelytavat merkitsevät [EY] 81 artiklan erittäin vakavaa rikkomista.

Jotta komissio voisi tarkistaa kaikki oletettuja sopimuksia ja yhdenmukaistettuja menettelytapoja koskevat tosiseikat ja asiayhteyden, jossa ne on toteutettu, on välttämätöntä suorittaa – – asetuksen N:o 1/2003 20 artiklan mukaisia tarkastuksia.

– –”

Menettely unionin yleisessä tuomioistuimessa ja valituksenalainen tuomio

- 5 Nexans ja Nexans France vaativat unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 7.4.2009 toimittamallaan kannekirjelmällä riidanalaisen päätöksen ja komission tarkastuksen aikana toteuttamien toimien kumoamista. Ne vaativat lisäksi unionin yleistä tuomioistuinta määräämään komissioon kohdistuvista toimenpiteistä siinä tapauksessa, että riidanalainen päätös ja komission kyseisen tarkastuksen aikana toteuttamat toimet kumotaan.
- 6 Kanteensa tueksi kantajat vetosivat yhteen ainoaan kanneperusteeseen, jonka mukaan asiassa on rikottu asetuksen N:o 1/2003 20 artiklan 4 kohtaa ja loukattu perusoikeuksia, nimittäin puolustautumisoikeuksia, oikeutta oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin, oikeutta olla myötävaikuttamatta oman syyllisyytensä toteamiseen, syyttömyysolettamaa ja oikeutta nauttia yksityisyyden suojaa. Tämä kanneperuste jakautui kahteen osaan, joissa kantajat moittivat komissiota ensinnäkin siitä, että riidanalaisen päätöksen kohteena olevat tuoteryhmät olivat liian laajoja ja epämääräisiä, ja toiseksi siitä, että kyseisen päätöksen maantieteellinen ulottuvuus oli liian laaja.
- 7 Valituksenalaisen tuomion 94 kohdassa unionin yleinen tuomioistuin hyväksyi ainoan kanneperusteen ensimmäisen osan siltä osin kuin se koski muita sähkökaapeleita kuin merenalaisia ja maanalaisia suurjännitekaapeleita sekä näihin muihin kaapeleihin liittyvää materiaalia todettuaan valituksenalaisen tuomion 91 kohdassa, että komissio ei ollut näyttänyt, että sillä olisi ollut riittävän painavia syitä määrätä tarkastus kaikkien sähkökaapeleiden ja näihin kaapeleihin liittyvän materiaalin osalta. Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi kyseisen kanneperusteen ensimmäisen osan muilta osin.
- 8 Mainitun kanneperusteen toisesta osasta unionin yleinen tuomioistuin lausui 97–99 kohdassa seuraavaa:
- ”97 Toisin kuin kantajat väittävät, todetessaan, että epäillyt sopimukset ja/tai yhdenmukaistetut menettelytavat ovat ’todennäköisesti maailmanlaajuisia’, komissio on kuvannut yksityiskohtaisesti epäillyn kartellin toimintapiirin. [Riidanalaisen päätöksen] täsmällisyyttä komission epäilemien mahdollisten kilpailuoikeuden rikkomisten maantieteellisen ulottuvuuden osalta on näin ollen pidettävä riittävänä.
- 98 Kantajien lausumia on kuitenkin mahdollista tulkita siten, että ne eivät arvostele komissiota epäillyn kartellin maantieteellisen ulottuvuuden liian epämääräisestä yksilöimisestä vaan siitä, että [riidanalaisen päätöksen] soveltamisalaan on ylipäänsä mahdollista sisällyttää yhteismarkkinoiden ulkopuolella sijaitsevia paikallisia maantieteellisiä markkinoita koskevia asiakirjoja täsmentämättä syitä, joiden vuoksi asianomaisen yrityksen menettelytapa näillä markkinoilla voisi vääristää kilpailua yhteismarkkinoilla.
- 99 Asetuksen N:o 1/2003 nimi itsessään osoittaa, että komissiolle tällä asetuksella annettujen toimivaltuuksien tarkoituksena on EY 81 ja EY 82 artiklassa vahvistettujen kilpailusääntöjen täytäntöönpano. Näissä kahdessa määräyksessä kielletään yritysten määrätyt menettelytavat, jotka ovat omiaan vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan ja joiden tarkoituksena on estää, rajoittaa tai vääristää kilpailua yhteismarkkinoilla tai joista seuraa, että kilpailu estyy, rajoittuu tai vääristyy yhteismarkkinoilla. Näin ollen komissio voi käyttää tarkastusvaltuuksiaan ainoastaan tällaisten menettelytapojen paljastamiseen. Komissio ei voi siten suorittaa tarkastusta yrityksen toimitiloissa, jos se epäilee sellaisen sopimuksen ja/tai yhdenmukaistetun menettelytavan olemassaoloa, jonka vaikutukset tuntuvat yksinomaan yhteismarkkinoiden ulkopuolella sijaitsevilla yksillä tai useammilla markkinoilla. Mikään ei sitä vastoin estä sitä, että se tutkii näitä markkinoita koskevia asiakirjoja paljastaakseen menettelytapoja, jotka ovat omiaan vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan ja joiden tarkoituksena on estää, rajoittaa tai vääristää kilpailua yhteismarkkinoilla tai joista seuraa, että kilpailu estyy, rajoittuu tai vääristyy yhteismarkkinoilla.”

- 9 Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi valituksenalaisen tuomion 100 kohdassa siis ainoan kanneperusteen toisen osan.
- 10 Lisäksi unionin yleinen tuomioistuin jätti tutkimatta komission tarkastuksen kuluessa toteuttamien toimien kumoamisvaatimuksen ja totesi, että kantajien vaatimuksen, joka koski sitä, että unionin yleinen tuomioistuin lausuisi riidanalaisen päätöksen ja komission tarkastuksen aikana toteuttamien toimien kumoamisen mahdollisista seurauksista, tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat.
- 11 Unionin yleinen tuomioistuin hyväksyi näin ollen riidanalaisen päätöksen kumoamiskanteen siltä osin kuin se koski muita sähkökaapeleita kuin merenalaisia ja maanalaisia suurjännitekaapeleita ja näihin muihin kaapeleihin liittyvää materiaalia ja hylkäsi kanteen muilta osin.
- 12 Oikeudenkäyntikulujen osalta unionin yleinen tuomioistuin velvoitti Nexansin ja Nexans Francen vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan ja määräsi ne korvaamaan puolet komission oikeudenkäyntikuluista. Komissio veloitettiin vastaamaan puolesta omia oikeudenkäyntikulujaan.

Asianosaisten vaatimukset unionin tuomioistuimessa

- 13 Nexans ja Nexans France vaativat, että unionin tuomioistuin
- kumoaa valituksenalaisen tuomion siltä osin kuin siinä on hylätty ensimmäisen kanneperusteen toinen osa, joka perustuu riidanalaisen päätöksen liian laajaan ja riittämättömästi täsmennettyyn maantieteelliseen ulottuvuuteen
 - kumoaa riidanalaisen päätöksen siltä osin kuin sen maantieteellinen ulottuvuus on liian laaja ja toissijaisesti palauttaa asian unionin yleiseen tuomioistuimeen siltä osin kuin kyseistä ulottuvuutta ei ole riittävästi perusteltu eikä täsmennetty
 - kumoaa valituksenalaisen tuomion siltä osin kuin siinä on veloitettu valittajat sen lisäksi, että ne vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan, korvaamaan puolet komission oikeudenkäyntikuluista ja velvoittaa komission korvaamaan kantajille unionin yleisessä tuomioistuimessa käydyssä menettelyssä aiheutuneet oikeudenkäyntikulut unionin tuomioistuimen asianmukaiseksi arvioimalta määrältä ja
 - velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.
- 14 Komissio vaatii, että unionin tuomioistuin
- hylkää valituksen ja
 - velvoittaa Nexansin ja Nexans Francen korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Valitus

- 15 Valituksensa tueksi Nexans ja Nexans France vetoavat kahteen valitusperusteeseen. Ensimmäisessä valitusperusteessa ne moittivat unionin yleistä tuomioistuinta siitä, että se on tehnyt oikeudellisen virheen, kun se on hylännyt niiden väitteen, joka koski riidanalaisen päätöksen maantieteellisen ulottuvuuden liiallista laajuutta ja epätäsmällisyyttä. Toisessa valitusperusteessa ne moittivat unionin yleistä tuomioistuinta siitä, että se on tehnyt virheen, kun se on velvoittanut ne vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan ja sen lisäksi korvaamaan puolet komission oikeudenkäyntikuluista.

Ensimmäinen valitusperuste

- 16 Nexansin ja Nexans Francen ensimmäinen valitusperuste, joka on suunnattu valituksenalaisen tuomion 95–100 kohtaa vastaan, jakautuu asiallisesti kahteen osaan. Kyseisen valitusperusteen ensimmäinen osa perustuu riidanalaisen päätöksen maantieteellistä ulottuvuutta koskevien perusteluvaatimusten noudattamatta jättämiseen. Kyseisen valitusperusteen toinen osa perustuu unionin yleisen tuomioistuimen tekemään virheeseen siltä osin kuin unionin yleinen tuomioistuin ei ole tarkastanut, oliko komissiolla riittävän painavia syitä, joiden perusteella oli mahdollista epäillä todennäköisesti maailmanlaajuisista kilpailusääntöjen rikkomista.

Ensimmäisen valitusperusteen ensimmäinen osa, joka perustuu riidanalaisen päätöksen maantieteellistä ulottuvuutta koskevien perusteluvaatimusten noudattamatta jättämiseen

– Asianosaisten lausumat

- 17 Yhtäältä Nexans ja Nexans France moittivat unionin yleistä tuomioistuinta siitä, että sen tuomion perustelemista koskevaa velvollisuutta, sellaisena kuin kyseinen velvollisuus ilmenee Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 36 artiklasta, jota kyseisen perussäännön 53 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan sovelletaan unionin yleiseen tuomioistuimeen, ja unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 81 artiklasta, ei ole noudatettu sen vuoksi, että unionin yleinen tuomioistuin ei ole riittävästi selittänyt valituksenalaisen tuomion 97 kohdassa sitä, miten se on tullut siihen tulokseen, että komissio oli kuvannut epäilyllä kartellin toimintapiirin yksityiskohtaisesti, kun komissio oli ilmoittanut, että epäilty kartelli on ”todennäköisesti maailmanlaajuinen”. Ne väittävät, että unionin yleinen tuomioistuin ei ole tutkinut niiden väitettä, jonka mukaan on niin, että kun otetaan huomioon Euroopan unionin tai Euroopan talousalueen (ETA) ulkopuolisten kaapelointihankkeiden erittäin paikallinen luonne ja kaapelointihankkeiden erityispiirteet, ei ollut mahdollista katsoa, että yhteismarkkinoiden ulkopuolella toteutettaviin hankkeisiin liittyvä kilpailunvastainen käyttäytyminen mitenkään vaikuttaisi kyseisiin markkinoihin.
- 18 Toisaalta Nexans ja Nexans France moittivat unionin yleistä tuomioistuinta siitä, ettei se ole ottanut huomioon tarkastuspäätöksen perusteluja koskevia vaatimuksia siltä osin kuin se on hylännyt niiden väitteen, joka koskee sitä, ettei riidanalaisessa päätöksessä ole täsmennetty epäilyllä kilpailusääntöjen rikkomisen maantieteellistä ulottuvuutta.
- 19 Tältä osin valittajat väittävät ensinnäkin, että unionin yleinen tuomioistuin ei ole ottanut huomioon oikeuskäytäntöä, jonka mukaan komission on ilmoitettava tarkastuspäätöksessä kyseessä olevat oletetut markkinat, koska kyseinen toimielin ei ole selittänyt riidanalaisessa päätöksessä sitä, mitä se tarkoitti ”epäilyllä todennäköisesti maailmanlaajuisella kilpailunvastaisella käyttäytymisellä”. Toiseksi ne ovat todenneet, että unionin yleinen tuomioistuin ei ole vaatinut, toisin kuin vakiintuneessa oikeuskäytännössä edellytetään, että komissio ilmoittaa riidanalaisessa päätöksessä olettamukset, jotka se aikoo tarkastaa, ja erityisesti, että se tutkii kotimarkkinaperiaatteeseen perustuvaa sopimusta tai muuta sellaista yhteismarkkinoiden ulkopuolista käyttäytymistä, jonka se epäilee vaikuttavan yhteismarkkinoihin. Lisäksi Nexans ja Nexans France tuovat esiin, että se, että riidanalaisessa päätöksessä ei ole täsmennetty kysymystä siitä, kuinka yhteismarkkinoiden ulkopuolella toteutettaviin hankkeisiin liittyvä epäilty kilpailunvastainen käyttäytyminen olisi voinut vaikuttaa unionissa tai ETA:lla, vaaransi niiden puolustautumisoikeuden ja esti niitä ymmärtämästä niiden yhteistyövelvollisuuden tarkkaa ulottuvuutta.
- 20 Komissio kiistää kantajien ensimmäisen valitusperusteen ensimmäisen osan tueksi esittämät väitteet.

– Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 21 Siitä Nexansin ja Nexans Francen ensimmäisen valitusperusteen ensimmäisen osan yhteydessä esitetystä viimeksi mainittujen ensimmäisestä väitteestä, joka perustuu siihen, että valituksenalainen tuomio on puutteellisesti perusteltu siltä osin kuin valittajat olivat esittäneet väitteitä epäillyn kilpailusääntöjen rikkomisen maantieteellisestä laajuudesta, vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee, että unionin yleisellä tuomioistuimella Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 36 artiklan, jota kyseisen perussäännön 53 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan sovelletaan unionin yleiseen tuomioistuimeen, ja unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 81 artiklan mukaan oleva perusteluvollisuus ei velvoita unionin yleistä tuomioistuinta esittämään selvitystä, jossa seurattaisiin tyhjentävästi ja kohta kohdalta kaikkia riidan asianosaisten esittämiä päätelmiä. Unionin yleisen tuomioistuimen perustelut voivat siten olla implisiittisiä, kunhan asianosaiset saavat niiden avulla selville unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun syyt ja unionin tuomioistuimella on käytettävissään riittävät tiedot, jotta se kykenee harjoittamaan laillisuusvalvontaansa (ks. mm. tuomio Ranska v. komissio, C-601/11 P, EU:C:2013:465, 83 kohta ja tuomio Dow Chemical ym. v. komissio, C-499/11 P, EU:C:2013:482, 56 kohta).
- 22 Ensimmäistä väitettä on siis tarkasteltava näiden periaatteiden pohjalta.
- 23 Vaikka epäillyn kilpailusääntöjen rikkomisen maantieteellisen ulottuvuuden rajaamista koskevat perustelut ovat lyhyitä verrattuna unionin yleisen tuomioistuimen valituksenalaisessa tuomiossa kyseisten tuotteiden rajaamista koskevasta kysymyksestä tekemään analyysiin, on todettava, kuten julkisasiamies on huomauttanut ratkaisuehdotuksensa 31 kohdassa, että kysymys epäillyn kilpailusääntöjen rikkomisen maantieteellisestä ulottuvuudesta ei ollut valittajien ensimmäisessä oikeusasteessa esittämien väitteiden keskiössä, sillä valittajat olivat keskittyneet päätelmässään lähinnä riidanalaisessa päätöksessä kyseessä oleviin tuoteryhmiin. Koska valituksenalaisen tuomion perustelut, jotka koskivat epäillyn kilpailusääntöjen rikkomisen maantieteellistä ulottuvuutta, siis ovat mahdollistaneet sen, että ne, joita asia koskee, ovat voineet ymmärtää unionin yleisen tuomioistuimen päättelyn, ja koska unionin tuomioistuimella on ollut käytössään riittävästi tietoja, jotta se on voinut harjoittaa valvontaansa, unionin yleistä tuomioistuinta ei voida moittia pelkästään siitä, että kyseiset perustelut ovat lyhyet.
- 24 Kyseisestä perustelujen lyhyydestä huolimatta unionin yleinen tuomioistuin on nimenomaisesti tutkinut valittajien väitteitä, jotka koskivat epäillyn kartellin maantieteellisen ulottuvuuden epätasällisyyttä, ja perustellut valituksenalaista tuomiota riittävästi siltä osin kuin se on katsonut, että komissio oli yksityiskohtaisesti kuvannut epäillyn kartellin maantieteellisen ulottuvuuden.
- 25 Valituksenalaisen tuomion 95–100 kohdasta ilmenee nimittäin, että unionin yleinen tuomioistuin on tutkinut kaikki valittajien väitteet, jotka perustuivat riidanalaisen päätöksen maantieteellisen ulottuvuuden liialliseen laajuuteen. Se on todennut valituksenalaisen tuomion 97 kohdassa, että kun komissio on ilmoittanut, että epäillyt sopimukset ja/tai yhdenmukaistetut menettelytavat ovat ”todennäköisesti maailmanlaajuisia”, komissio on kuvannut yksityiskohtaisesti epäillyn kartellin toimintapiirin. Näin ollen unionin yleinen tuomioistuin on katsonut, että epäillyn kilpailusääntöjen rikkomisen maantieteellistä ulottuvuutta on riidanalaisessa päätöksessä täsmennetty riittävästi.
- 26 Lisäksi unionin yleinen tuomioistuin on valituksenalaisen tuomion 98 ja 99 kohdassa analysoinut valittajien lausumia siltä osin kuin niitä oli mahdollista tulkita siten, että valittajat moittivat komissiota siitä, että se oli sisällyttänyt riidanalaisen päätöksen soveltamisalaan yhteismarkkinoiden ulkopuolella sijaitsevia paikallisia maantieteellisiä markkinoita koskevia asiakirjoja täsmentämättä, miten epäilty kilpailunvastainen käyttäytyminen näillä markkinoilla voisi vaikuttaa yhteismarkkinoihin.
- 27 Tässä yhteydessä unionin yleinen tuomioistuin on todennut valituksenalaisen tuomion 99 kohdassa, että komissiolle asetuksella N:o 1/2003 annettujen toimivaltuuksien tarkoituksena on EY 81 ja EY 82 artiklassa vahvistettujen sellaisten kilpailusääntöjen täytäntöönpano, joissa kielletään yritysten

määrätyt menettelytavat, jotka ovat omiaan vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan ja joiden tarkoituksena on estää, rajoittaa tai vääristää kilpailua yhteismarkkinoilla tai joista seuraa, että kilpailu estyy, rajoittuu tai vääristyy yhteismarkkinoilla. Unionin yleinen tuomioistuin on päätellyt tästä, että vaikka komissio ei voi suorittaa tarkastusta yrityksen toimitiloissa, jos se epäilee sellaisen sopimuksen tai yhdenmukaistetun menettelytavan olemassaoloa, jonka vaikutukset tuntuvat yksinomaan yhteismarkkinoiden ulkopuolella sijaitsevilla yksillä tai useammilla markkinoilla, mikään ei estä sitä, että se tutkii näitä markkinoita koskevia asiakirjoja paljastaakseen menettelytapoja, jotka ovat omiaan vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan ja joiden tarkoituksena on estää, rajoittaa tai vääristää kilpailua yhteismarkkinoilla tai joista seuraa, että kilpailu estyy, rajoittuu tai vääristyy yhteismarkkinoilla.

- 28 Näin ollen on todettava, että unionin yleinen tuomioistuin on esittänyt oikeudellisesti riittävällä tavalla syyt, joiden vuoksi se on katsonut, että komissio oli kuvannut epäilyllä kartellin toimintapiirin yksityiskohtaisesti, kun se oli ilmoittanut, että epäilty kartelli on ”todennäköisesti maailmanlaajuinen”, ja että näin on siitä huolimatta, että unionin yleinen tuomioistuin on vain implisiittisesti viittaamalla komissiolla asetuksen N:o 1/2003 nojalla olevien tarkastusvaltuuksien rajoihin hylännyt valittajien väitteet, jotka koskivat yhteismarkkinoiden ulkopuolisten kaapelointihankkeiden erittäin paikallista luonnetta ja kaapelointihankkeiden erityispiirteitä.
- 29 Valittajien ensimmäisen valitusperusteen ensimmäisen osan yhteydessä esittämästä toisesta väitteestä on todettava, että valittajat moittivat unionin yleistä tuomioistuinta siitä, ettei se ole ottanut huomioon komissiolle asetettuja perusteluvaatimuksia, jotka koskevat tarkastuspäätöstä, koska yhtäältä unionin yleinen tuomioistuin on hylännyt valittajien väitteen, joka perustuu siihen, ettei riidanalaista päätöstä ole täsmennetty epäilyllä kilpailusääntöjen rikkomisen todennäköisesti maailmanlaajuisen ulottuvuuden osalta, ja koska toisaalta unionin yleinen tuomioistuin on jättänyt huomiotta unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön, jonka mukaan komission on ilmoitettava tarkastuspäätöksessä olettamukset, jotka se aikoo tarkastaa.
- 30 Valittajat moittivat unionin yleistä tuomioistuinta myös siitä, ettei se ole vaatinut komissiolta riidanalaisessa päätöksessä täsmällisempiä tietoja siitä, miten epäilty kilpailunvastainen käyttäytyminen, joka liittyy yhteismarkkinoiden ulkopuolella toteutettaviin hankkeisiin, olisi voinut vaikuttaa unionissa tai ETA:lla, eikä oletettujen merkityksellisten markkinoiden ilmoittamista, mikä on vaarantanut valittajien puolustautumisoikeuden ja estänyt niitä ymmärtämästä niiden yhteistyövelvollisuuden tarkkaa ulottuvuutta.
- 31 Kaikki kyseiset väitteet on hylättävä. Aluksi on muistutettava, että SEUT 296 artiklan mukainen unionin toimielinten toimien perusteluvelvollisuus määräytyy kyseisen toimen luonteen mukaan ja että perusteluista on selkeästi ja yksiselitteisesti ilmevä toimenpiteen toteuttaneen toimielimen päättely siten, että niille, joita toimenpide koskee, selviävät sen syyt ja että toimivaltainen tuomioistuin voi tutkia toimenpiteen laillisuuden (tuomio Solvay v. komissio, C-455/11 P, EU:C:2013:796, 90 kohta).
- 32 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan on myös niin, että perusteluvelvollisuutta on arvioitava asiaan liittyvien olosuhteiden perusteella, joita ovat muun muassa toimen sisältö, esitettyjen perustelujen luonne ja se tarve, joka niillä, joille päätös on osoitettu tai joita se koskee suoraan ja erikseen, voi olla saada selvennystä tilanteeseen. Perusteluissa ei tarvitse esittää kaikkia asiaan liittyviä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja koskevia yksityiskohtia, sillä tutkittaessa sitä, ovatko toimen perustelut SEUT 296 artiklan mukaisia, on otettava huomioon toimen sanamuodon lisäksi myös asyayhteys ja kaikki asiaa koskevat oikeussäännöt (tuomio Solvay v. komissio, EU:C:2013:796, 91 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 33 On myös otettava huomioon ne oikeussäännöt, joiden mukaisesti komission tarkastukset suoritetaan. Asetuksen N:o 1/2003 4 artiklan ja 20 artiklan 1 kohdan mukaiset tarkastusvaltuudet on nimittäin myönnetty siinä tarkoituksessa, että komissio voisi suorittaa tehtävänsä, joka on suojella

yhteismarkkinoilla käytävää kilpailua vääristymiltä ja määrätä seuraamuksia kilpailusääntöjen mahdollisista rikkomisista yhteismarkkinoilla (ks. vastaavasti tuomio Roquette Frères, C-94/00, EU:C:2002:603, 42 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

- 34 Siltä osin kuin on kyse erityisesti komission tarkastuspäätöksistä, asetuksen N:o 1/2003 20 artiklan 4 kohdasta ilmenee siis, että niissä on mainittava muun muassa tarkastuksen kohde ja tarkoitus. Kuten oikeuskäytännössä on täsmennetty, tämä erityinen perusteluvelvoite on perustavanlaatuisen vaatimus paitsi sen vuoksi, että asianomaisten yritysten tiloissa suoritettaviksi aiottujen tarkastusten osoitetaan olevan oikeutettuja, myös siksi, että yritysten on mahdollista saada selville yhteistyövelvollisuutensa laajuus ja samanaikaisesti säilyttää puolustautumisoikeutensa (ks. vastaavasti tuomio Hoechst v. komissio, 46/87 ja 227/88, EU:C:1989:337, 29 kohta).
- 35 Nexansin ja Nexans Francen väitteestä, jonka mukaan unionin yleinen tuomioistuin ei ole ottanut huomioon komission velvollisuutta ilmoittaa riidanalaisessa päätöksessä oletetut merkitykselliset markkinat, joiden on valittajien mukaan käsitettävä sekä aineellinen että maantieteellinen osatekijä, on muistutettava, että oikeuskäytännön mukaan komissio ei ole velvollinen ilmoittamaan tarkastuspäätöksen adressaatille kaikkia niitä hallussaan olevia tietoja, jotka koskevat tutkittavana olevia kilpailunrajoituksia, eikä tekemään perusteellista oikeudellista luonnehdintaa kyseisistä kilpailunrajoituksista, kunhan komissio selvästi mainitsee ne oletetut seikat, jotka se aikoo selvittää (tuomio Dow Chemical Ibérica ym. v. komissio, 97/87-99/87, EU:C:1989:380, 45 kohta).
- 36 Vaikka komission on tosin ilmoitettava mahdollisimman täsmällisesti etsinnän kohde ja seikat, joihin tarkastus kohdistuu (tuomio Roquette Frères, EU:C:2002:603, 83 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen), ei sitä vastoin ole välttämätöntä, että tarkastuspäätöksessä rajataan täsmällisesti kyseiset markkinat tai tehdään tarkka oikeudellinen luonnehdinta oletetuista kilpailusääntöjen rikkomisista tai ilmoitetaan ajanjakso, jonka kuluessa kilpailusääntöjä on rikottu, kunhan kyseinen tarkastuspäätös sisältää edellä kuvatut olennaiset seikat (ks. vastaavasti tuomio Dow Chemical Ibérica ym. v. komissio, EU:C:1989:380, 46 kohta ja tuomio Roquette Frères, EU:C:2002:603, 82 kohta).
- 37 Kun nimittäin otetaan huomioon se, että tarkastukset tehdään tutkinnan alussa, komissiolla ei vielä ole – kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 48 kohdassa – yksityiskohtaisen oikeudellisen arvion esittämiseksi tarvittavia täsmällisiä tietoja ja sen on ensin tarkistettava alkuperäisten epäilyjensä paikkansapitävyys sekä tapahtumien laajuus, sillä tarkastuksen tarkoituksena on nimenomaan kerätä näyttöä epäilyistä kilpailusääntöjen rikkomisesta (ks. vastaavasti tuomio Roquette Frères, EU:C:2002:603, 55 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 38 Nyt käsiteltävässä asiassa riidanalaisen päätöksen johdannosta ilmenee, että tarkastus koski ”sopimuksia ja/tai yhdenmukaistettuja menettelytapoja”, jotka ”todennäköisesti – – ovat maailmanlaajuisia” ja jotka liittyivät ”sähkökaapeleiden ja niihin liittyvän materiaalin, mukaan lukien muun muassa merenalaiset suurjännitekaapelit ja tietyissä tapauksissa maanalaiset suurjännitekaapelit, toimittamiseen”. Komissio totesi mainitussa johdannossa myös ”asiakkaiden jakamista” koskevat epäilynsä. Lisäksi se ilmoitti siinä, että jos sen epäilykset osoittautuisivat perustelluiksi, ”sopimukset ja/tai yhdenmukaistetut menettelytavat merkitsevät [EY] 81 artiklan erittäin vakavaa rikkomista”.
- 39 Kun riidanalaisessa päätöksessä mainitut epäiltyjen kilpailusääntöjen rikkomisten maantieteellistä laajuutta koskevat tiedot ja komission tarkastusvaltuuksia sääntelevät oikeussäännöt siis otetaan huomioon, unionin yleinen tuomioistuin on unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöä noudattaen voinut todeta, että riidanalaisen päätöksen perustelut, jotka koskivat epäillyn kilpailusääntöjen rikkomisen maantieteellistä laajuutta, olivat riittäviä, vaatimatta täsmentämään tarkemmin kyseisen epäillyn yhteismarkkinoiden ulkopuolisen käyttäytymisen tyyppiä, kyseisen käyttäytymisen mahdollisia vaikutuksia mainittuihin markkinoihin tai niiden asiakirjojen tyyppiä, jotka komissiolla oli oikeus tutkia.

40 Lisäksi – toisin kuin valittajat väittävät – komissiolla ei ollut tarkastuksensa yhteydessä velvollisuutta rajata etsintöjään niitä hankkeita koskeviin asiakirjoihin, joilla on vaikutusta yhteismarkkinoihin. Kun otetaan huomioon komission epäilyt, jotka koskevat asiakkaiden jakamiseen liittyvän kilpailusääntöjen rikkomisen todennäköisesti maailmanlaajuista ulottuvuutta, jopa yhteismarkkinoiden ulkopuolella toteutettaviin hankkeisiin liittyvistä asiakirjoista voitiin saada merkityksellisiä tietoja epäilyistä kilpailusääntöjen rikkomisesta.

41 Kun edellä esitetty otetaan huomioon, ensimmäisen valitusperusteen ensimmäinen osa on hylättävä.

Ensimmäisen valitusperusteen toinen osa, joka perustuu siihen, että komissiolla ei ollut riittävän painavia syitä, joiden perusteella oli mahdollista epäillä todennäköisesti maailmanlaajuista kilpailusääntöjen rikkomista

– Asianosaisten lausumat

42 Nexans ja Nexans France väittävät, että unionin yleinen tuomioistuin ei ole nyt käsiteltävässä asiassa tutkinut sitä, oliko komissiolla riittävän painavia syitä, joiden perusteella oli mahdollista epäillä, että mainittu yhteismarkkinoiden ulkopuolella toteutettaviin hankkeisiin liittyvä kilpailunvastainen käyttäytyminen olisi voinut vaikuttaa unionissa tai ETA:lla.

43 Komissio ei hyväksy näitä väitteitä.

– Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

44 Ensimmäisen valitusperusteen toisesta osasta on todettava, että asiakirja-aineistosta ilmenee, että valittajat eivät olleet vedonneet unionin yleisessä tuomioistuimessa väitteeseen, joka koski sitä, ettei ollut riittävän painavia syitä, joiden perusteella oli mahdollista epäillä maailmanlaajuista kilpailusääntöjen rikkomista. Tältä osin valittajien edustajat ovat myöntäneet istunnossa, ettei mainittua väitettä ollut nimenomaisesti esitetty kyseisessä oikeusasteessa.

45 Vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee, että jos asianosaisella olisi oikeus esittää ensi kertaa vasta unionin tuomioistuimessa peruste, johon se ei ole vedonnut unionin yleisessä tuomioistuimessa, asianosaisella olisi oikeus laajentaa unionin tuomioistuimessa, jonka toimivalta valitusasioissa on rajallinen, kannettaan unionin yleisessä tuomioistuimessa käsiteltyn asiaan nähden (tuomio Alliance One International ja Standard Commercial Tobacco v. komissio ja komissio v. Alliance One International ym., C-628/10 P ja C-14/11 P, EU:C:2012:479, 111 kohta sekä tuomio Groupe Gascogne v. komissio, C-58/12 P, EU:C:2013:770, 35 kohta).

46 Valittajien istunnossa esittämä väite, jonka mukaan nyt käsiteltävä väite olisi implisiittisesti sisältynyt niiden ensimmäisessä oikeusasteessa esittämiin perusteluihin, on hylättävä. Unionin yleiselle tuomioistuimelle esitetyistä asiakirjoista ilmenee nimittäin, että valittajat ovat vedonneet toisessa asiayhteydessä, jossa oli kyse riidanalaisen päätöksen aineellisesta ulottuvuudesta, siitä väitteestään, joka perustui riidanalaisen päätöksen epätarkkuuteen merkityksellisten tuotteiden rajaamisessa, erilliseen väitteeseen, joka koski sitä, ettei ollut riittävän painavia syitä, joiden perusteella olisi ollut mahdollista epäillä kilpailusääntöjen rikkomista muilla aloilla kuin merenalaisten suurjännitekaapelien alalla.

47 Näin ollen ensimmäisen valitusperusteen toinen osa on jätettävä tutkimatta, koska sen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat.

48 Edellä esitetyn perusteella ensimmäinen valitusperuste on osittain jätettävä tutkimatta ja osittain hylättävä perusteettomana.

Toinen valitusperuste

Asianosaisten lausumat

- 49 Toisessa valitusperusteessaan, joka on suunnattu valituksenalaisen tuomion 139 kohtaa vastaan, Nexans ja Nexans France tuovat esiin, että unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisu, jossa se on velvoittanut ne vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan ja sen lisäksi korvaamaan puolet komission oikeudenkäyntikuluista, on selvästi kohtuuton.
- 50 Komissio väittää, että kyseistä valitusperustetta ei voida ottaa tutkittavaksi ja että joka tapauksessa se on perusteeton.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 51 On syytä muistuttaa, että Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 58 artiklan toisen kohdan perusteella muutosta ei voida hakea vain oikeudenkäyntikulujen määrän osalta tai siltä osin, kuka vastaa oikeudenkäyntikuluista. Lisäksi oikeuskäytännössä on vakiintuneesti katsottu, että silloin, kun kaikki muut valitusperusteet on hylätty, oikeudenkäyntikuluja koskevan unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun väitettyyn virheellisyyteen kohdistuva vaatimus on mainitun määräyksen nojalla jätettävä tutkimatta (tuomio Gualtieri v. komissio, C-485/08 P, EU:C:2010:188, 111 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 52 Tästä seuraa, että koska valittajien ensimmäinen valitusperuste on hylätty, toinen valitusperuste, joka koskee oikeudenkäyntikulujen jakamista osapuolten kesken, on jätettävä tutkimatta.

Oikeudenkäyntikulut

- 53 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 184 artiklan 2 kohdan mukaan on niin, että jos valitus on perusteeton, unionin tuomioistuin tekee ratkaisun oikeudenkäyntikuluista.
- 54 Saman työjärjestyksen 138 artiklan 1 kohdan mukaan, jota sovelletaan sen 184 artiklan 1 kohdan nojalla valituksen käsittelyyn, asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut valittajien velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja valittajat ovat hävinneet asian, niiden on vastattava omista oikeudenkäyntikuluistaan ja ne on velvoitettava korvaamaan komission oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (viides jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) Valitus hylätään.**
- 2) Nexans SA ja Nexans France SAS velvoitetaan korvaamaan tästä muutoksenhausta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.**

Allekirjoitukset